

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Strauchi[i] Jcti Amoenitatum Juris Canonici
Semestria duo**

Strauch, Johann

Jenae, 1675

Cap. IV. Emendatur Gratianus plusculis locis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10224

Andr. Aleciatus 12. parerg. 3. ex more loquendi ejus seculi vulgaris,
quod quasvis res nullius momenti paleas appellavit. Sunt qui fe-
runt, nomen esse proprium discipuli cuiusdam Gratiani, ut Jo-
hannes Andreae & Catellianus Cotta, quem Cardinalis Alexan-
drinus proem. decret. Procopaleam, Jason. Rubr. Inst. de-
act. n. 12. Quotopaleam, Critici Gregoriani Protopaleam appella-
tum volunt. Et his capitibus à plerisque omnis auctoritas abju-
dicatur. Vide Cæpoll. de cognit. lib. jur. Can. Martam de Juris. p. 12. 30. n. 35. Curt. Jun. tract. de feud. p. 1. q. 1. n. 3. Catell. Cott. de
J. C. t. Hotom. bruto fulmine. §. soluta potestas. n. 103. Hoc certum
est tamen, quod hæ Paleæ in vetustissimis Decreti exemplaribus
non existant, quæ cum alii tum Dn. Baluzius viderunt, nec in pri-
mâ editione Moguntinâ, & in Johannis Teutonici scholiis raro
ad verba eorum aliquid adscribitur, eas uno eodemque tempore
non fuisse adjectas, sed ad primam Gratiani compilationem forte
in margine adscriptas, unde pro lubitu librariorum modo in tex-
tum receptæ, modo omisiæ, & vel cum cæteris capitibus conjun-
ctæ, vel seorsum positæ. Sed perperam credi eas esse leves, & exi-
gui momenti vel inde constat, quod non paucæ earum à vetustis-
ribus Gratiani compilatoribus agnoscantur.

*Non esse
leviculas
nulliusve
pretii.*

CAP. IV.

Emendatur Gratianus plusculis locis.

S U M M A R I A.

1. Anton. Augustini emendatio-
nes.	5. Emendatur can. ult. dist. 1.
2. Emendationes Gregoriano-
rum.	6. Emendatur can. 6. dist. ult.
3. Post has supersunt adhuc men-
da.	7. Can. 3. dist. 15.
Ant. Augu. 4. Exemplis ostenditur can. 7.
stini emen-
dationes.	8. Poetas odit Hadrianus Ponti-
fex.
Emendatio-
nes Grego-
norum.	9. Can. 3. dist. 15.
	10. Can. 15. dist. 18.

*Ant. Augu. 4. Exemplis ostenditur can. 7.
stini emen-
dationes.*

*Emendatio-
nes Grego-
norum.*

A

Ntonius Augustinus scripsit emendationes Gratiani, à quo
Critici Gregoriani forsitan etiam profecerunt. Sunt ista Gre-
gorianorū in manibus studiosorum hominū, qui editionē

Ro-

Romanam versant. Nihilominus quia corpus Canonicum Glossatum, ut loquimur, veteres retinet lectiones, neque editiones novas semper cum veteribus conferre vacat, ne dicam etiam post emendatores Romanos menda reliqua facta, non iudet operam Post has et profecto, qui in emendationes eorum incumbit. In can. 7. dist. 1. re iam super liquerunt Gregoriani inter exempla juris naturalis successionem li- sunt mendae- berorum, & educationem. Legendum suscep^{tio}. Emendatores i- Exemplis o- psi in tribus Codicibus MSCtis Isidori & aliquot Gratiani ita le- stenditur gi, testantur, & convenire lectionem cum l. i. ff. de J. & J. Can. ult. can. 7. dist. 1. distin^ct. ead. legitur hodi^e recte, de creationibus, de tutelis &c. Sed Emendatur in glossato: vel de curationibus, vel de contractibus. Quod emen- can. ult. datum est ex Codicibus Isidori. Distinctione II. can. 6. Papius & dist. 1. Pompejus. Lege, Papius & Poppaeus. In can. 3. dist. 15. vers. item Emendatur venembilis viri. olim scriptum erat pro heroicis, haereticis. Quod can. 6. dist. bonis quibusdam Canonistis, ut ait Philippus Carolus de criticis, ult. suspicionem movit, poëmata omnia esse haeretica, Poetasque inter Can. 3. dist. pios, et si sacra tractent, neutiquam annumerari. Id quod Hadria- 15. no illi Batavo, qui Caroli V. Praeceptor fuit, adeò persuasum fuit, Poetas odit ut nullum hominum genus majori persequeretur odio, quam Poë- Hadrianus tas, & adhuc aliqui, ut Pierius affirmat, non mali alioqui Praefules, Pontifex, depravata illius loci lectione, neminem sacerdotio dignum arbitrantur, qui unquam in Parnasso somniarit. In codem can. 3. Can. 3. dist. Historia Eusebii Pamphili inter apocrypha recentetur. Quæ ver- 15. ba ab asino quodam adjecta ait Beatus Rhenanus in præfatione his- toriae Eusebii Cæsariensis: Sed defendit Molinaeus, quia omnes libri sic habeant, etiam concilia Ecclesiæ tom. 1. Molinæum rursus refutat Covarr. lib. 4. var. resol. c. 17. §. 7. quem laudat Steph. Baluz. ad Ant. August. Emendat. p. 446. & seq. Cap. XV. dist. 18. Memora- tur concilium Martini I. Papæ. Sed errat Magister noster. Est è Martini Bracarensis collectione, à concilio Lucensi probata an- no 571. quæ edita habetur beneficio Johannis Doviati, sactorum canonum Professoris Regii. Vide de hoc Martino Gregorium Tu- ronensem. hist. Franc. lib. 5. c. 38. & lib. 1. de mirac. S. Mart. lib. 1. c. 2. Isidor. Hispal. de Viris Illustribus c. 22. & in chronic. Gothorum in fine. Aimonium Monachum de gestis Franc. lib. 3. c. 38. Sigebe-

de Script. Eccles. c. 19. & 117. A. Augustinum præfatione in antiquas collectiones Decretalium, & in emendat. Gratiani lib. 1. Dial. 10. Baronium. tom. 7. ad Annum Christi 527.

C A P. V.

Lex Satura. ad can. 7. dist. 2.

S U M M A R I A.

1. Lex Satura.

3. Glossæ Philoxeni.

2. Linx Satura.

4. Satura non constituit speciem legis.

Lex Satum.

Lanx Satu-

m.

Glossæ Phi-

loxeni.

Satura non
constituit
speciem le-
gis.

CAnone VII. distinct. 2. Gratianus Magister ex Isidoro *Saturam legem* facit, quæ de pluribus simul rebus loquatur. **C**ta Festus, Diomedes, Isidorus. At nota quidem lanx satura, lex satura non item. De illâ Varro in quæstionibus Plautinis : *Satura est, ubi uva passa, & polenta, & nuclei pini ex mulfso confarsio, alii addunt & de malo Punico grano.* Quâ significatio ne vocem esse Laconicam ex Hesychio & Varino bene ostendit, vir quidam eruditus. Sabini erant Laconum coloni, à Sabinis ergo hanc vocem accepere Romani. De lege Saturâ memini equidem Glossarum Philoxeni : *Satum, Νόμος πολλὰ περιέχων, nempe cum uno rogatu plura diversa ferrentur.* Nec latet, quod ex Tito Annio Lusco in oratione adversus T. Grachum Festus citat in *Satura : Imperium, quod plebes per saturam dedemt, id abrogatum est.* Ubi Imperium per saturam collatum dicitur, quod unâ rogatione cum variis capitibus confusè propositum notatur. Sed & quod Lælius ait, apud eundem Festum : *Dein postero die, quasi per saturam sententiis exquisitis in ditionem accipitur, idem valet, atque collectim, raptim, tumultuariè.* Inde tamen Grammatici legem, quæ satura vocetur Romanis, nunquam confident. Falsum itaque est, saturam speciem legis constituere. Et decepit itaque Isidorus Gratianum. Quid enim aliud sibi vult Grachi illud ? Imperium per saturam dare, quid Lælii, sententiam per saturam exquirere? quam confusè, commixtam : Minimè per legem saturam. Facit Justinianus præfatione ad Pandectas : *Hoc opus tradi debatur non secundum edicti perpetui ordinationem, sed passim & qua-*